

Bài văn mẫu Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù Văn 11 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Bài văn mẫu số 1 Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân là một nghệ sĩ tài hoa. Mỗi tác phẩm của ông là đều là những trang văn tài hoa và hấp dẫn, Trọng số đó, ngoài những tùy bút, truyện ngắn Chữ người tử tù cũng là một thành công lớn của ông.

Huấn Cao là một con người tự trọng, sống hiên ngang bất khuất, không có sức mạnh quyền thế, bạc vàng nào có thể khuất phục Huấn Cao... Những con người chọc trời khuấy nước, đếm trên đầu ngón tay, người ta cũng chẳng còn biết nữa.. Một con người khảng khái như vậy còn sợ gì cường quyền hay tham gì tiền bạc?

Là người chọc trời khuấy nước, riêng một giang sơn không chịu được triều đình phong kiến đang ngày càng suy thoái, mục ruỗng, Huấn Cao chống lại triều đình ấy. Bị gọi là giặc nhưng là vì nghĩa lớn, vì lí tưởng lớn nên điều đó có hề gì. Đến khi bị bắt giam, sắp lên đoạn đầu đài vẫn coi thường: Đến cái chết ông cũng chẳng sợ nữa. Huấn Cao có những suy nghĩ, hành vi thật phóng khoáng, ông vẫn thản nhiên nhận rượu thịt, coi như đó là một việc vẫn làm trong cái hừng bình sinh, dù đang bị cầm tù.

Dưới con mắt Huấn Cao, bọn cầm quyền chỉ là một lũ tiểu nhân thị oai, nên ông luôn tỏ ra khinh bỉ chúng, dù ở giữa cảnh tàn nhẫn, lừa lọc giữa một đống cặn bã. Sau khi viên quản ngục khép nép hỏi ông có cần gì nữa không, ông trả lời như tát vào đối phương: Người hỏi ta muốn gì? Ta chỉ cần một điều, là người đừng đặt chân vào đây. Đó là cái khí phách, cái tư thế hiên ngang lồng lộng dù khi đang giữa cái nền xám xịt của ngục tù.

Là con người chọc trời khuấy nước, hiên ngang bất khuất, không biết sợ cái gì nhưng Huấn Cao lại ca ngợi, quý trọng bản chất tốt đẹp của con người, ca ngợi thiên lương. Lời khuyên bảo cuối cùng đối với viên quản ngục thể hiện cái tâm của Huấn Cao. Lời ấy là tiếng lòng là tâm huyết của ông. Tôi bảo thực đây, thầy quản nên tìm về nhà quê mà ở đã... ở đây, khó giữ thiên lương cho lành vững và rồi cũng nhem nhuốc mất cả đời lương thiện đi.

Ông yêu cái đẹp và cảm thông với người biết yêu cái đẹp. Huấn Cao hiểu được tấm lòng quản ngục thì sẵn sàng chớ chữ, bởi ông cảm là cảm cái bản chất thiên lương.

Huấn Cao là người tài hoa rất mực, bên cạnh cầm kì, thi, họa, ông còn có tài viết chữ, chữ của ông nức cả một vùng, chữ ông đẹp lắm, vuông lắm. Cái tài hoa ấy chỉ dành riêng cho người tri kỉ: Ông biết cái tài của mình và không vì nó mà ai ông cũng sẵn sàng cho. Đời ta cũng mới viết có hai lọ tứ bình và một bức tranh trung đường cho ba người bạn của ta thôi. Và lần cho chữ cuối cùng của đời ông là một ngoại lệ, một cảnh tượng xưa nay chưa từng có đã xảy ra bởi vì cảm cái tấm lòng. Đoạn cho chữ có thể nói là một đoạn rất hay thể hiện tài năng của Nguyễn Tuân trong miêu tả, dựng cảnh và thể hiện tài năng của nhân vật Huấn Cao.

Cái cao đẹp đôi lập với đơ bản. Chơi chữ đẹp, viết chữ đẹp là một nét đẹp thanh tao, long trọng thường diễn ra trong cảnh thanh khiết của thiên nhiên và lòng người. Song ở đây là cả một

sự đối lập. Tuy nhiên, đối lập mà không có gì mâu thuẫn cả. Lấn át tất cả cái đơ dáy hôi hám của tù ngục, ánh sáng của đuốc, mùi thơm của mực, lụa, đã tỏa sáng lung linh.

Tất cả thể hiện một ý nghĩa sâu sắc: cái đẹp có thể sản sinh từ nơi tội ác ngự trị, giữa mảnh đất chết bởi một người cũng sắp chết (một tử tù). Và lời khuyên của Huấn Cao cho thấy: cái đẹp không thể cùng sống với cái ác được.

Nhân vật Huấn Cao như nhiều nhân vật chính diện khác trong Vang bóng một thời nhất thiết là con người tài hoa. Ở Huấn Cao, bên cạnh tài hoa, có vẻ đẹp khí phách của một người có trách nhiệm đối với thời cuộc. Đó là nét độc đáo của Huấn Cao so với nhân vật khác trong Vang bóng một thời.

Ngôn ngữ văn xuôi điêu luyện, nghệ thuật miêu tả tinh nhạy của Nguyễn Tuân đã toát lên không khí một thời đã qua. Nhân vật Huấn Cao, con người khí phách tài hoa có trách nhiệm cao đối với đất nước. Nó cũng là sự giải bày nỗi niềm.. Khát khao theo đuổi một lí tưởng cao cả của người thanh niên Nguyễn Tuân khi bước chân vào đời. (Trương Chính).

Bài văn mẫu số 2: Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân là nhà văn suốt đời đi tìm cái đẹp, trước cách mạng tháng tám ông coi cái đẹp như là một thứ tôn giáo riêng của mình, ông tìm về cái đẹp ở thời vang bóng. Đó có thể là thú thưởng trà, ngắm trăng cầu kì, là cách ăn kẹo mạch nha,... tất cả đều được ông nâng lên một tầm cao mới. Trong những thú vui đó không thể không nhắc đến thú vui chơi chữ tao nhã được Nguyễn Tuân tái hiện trong tác phẩm Chữ người tử tù với nhân vật Huấn Cao. Tác phẩm không chỉ nói về một thú vui tao nhã mà còn nói lên cốt cách, khí chất của một con người tài hoa là Huấn Cao.

Huấn Cao là một nhà Nho, một chí sĩ yêu nước. Trong tác phẩm, Nguyễn Tuân không nói về học vấn của ông nhưng người đọc đã phần nào đoán định được tài năng văn chương kiệt xuất của ông. Nguyễn Tuân chỉ đề cập đến cái viết chữ đẹp đẽ, vuông vắn nổi tiếng khắp vùng tỉnh Sơn của ông Huấn: “chữ ông đẹp lắm, vuông lắm”, có chữ ông treo ở trong nhà là niềm vinh dự, hạnh phúc của bất cứ ai. Và viên quản ngục cũng khao khát có được chữ của ông Huấn Cao. Trong những ngày Huấn Cao trong ngục, quản ngục đã có thái độ và cái nhìn biệt nhỡn với riêng ông. Khác với phong tục nhận tù nhân ngày thường, viên quản ngục đón những người tù mới bằng cặp mắt hiền lành “lòng kiên nể, tuy cố giữ kín đáo mà cũng đã rõ quá rồi”. Quản ngục, kính trọng, nể phục tài năng cũng như cốt cách của ông Huấn. Huấn Cao không chỉ viết chữ đẹp mà ông còn có tài võ. Con người này quả là chỗ tuyệt mỹ, văn võ song toàn. Xưa nay con người ta được văn mất võ, được võ mất văn, mấy ai được như ông Huấn, toàn vẹn ở cả hai. Đây quả là con người tuyệt mỹ, hoàn hảo.

Mộng lớn không thành, Huấn Cao bị bắt, giam vào ngục và chờ ngày bị xử chém. Vậy nhưng thử thách đó cũng là cơ hội để ông bộc lộ những vẻ đẹp khác của bản thân: vẻ đẹp của khí phách kiên cường và thiên lương trong sáng. Chữ Huấn Cao đẹp và là một báu vật đối với mọi người nhưng trước giờ ông chưa bao giờ vì bị đe dọa bởi quyền lực hay bị mê hoặc bởi tiền bạc mà cho chữ ai bao giờ. Đối với ông cho chữ là một việc thiêng liêng, bởi vậy cần phải tìm được đúng người biết nâng niu, trân trọng thì mới có thể cho chữ. Là một người theo con đường Nho học, nhận thấy những bất công, ngang trái của thời đại, Huấn Cao đã dám lựa chọn một con

đường khác, khởi nghĩa để chống lại triều đình thối nát. Khởi nghĩa thất bại, bị bắt ông đến nhà giam trong tư thế hiên ngang, bất khuất. Đứng trước tên quản ngục, ông không hề khúm núm, sợ hãi, động tác gõ gong mạnh mẽ dứt khoát, bất chấp những lời đe dọa của lính ngục: “Huấn Cao lạnh lùng, chúc mũi gông nặng, khom mình thúc mạnh đầu thang gong xuống thêm đá tảng đánh thuyền một cái”. Hành động Huấn Cao cùng các bạn tù gõ gông. Huấn Cao ở vị trí đầu thang gông – ngay trong tình thế bị đất vắn đứng ở vị trí chủ soái.

Ông bình thản đón nhận trước sự biệt đãi của viên quản ngục. Không những vậy, Khi viên quản ngục xuống tận phòng giam hỏi han ân cần, chu đáo, Huấn Cao tỏ ra khinh bạc đến điều: “Người hỏi ta muốn gì, ta chỉ muốn có một điều, là nhà người đừng đặt chân vào đây”. Trước quản ngục – người đại diện cho uy quyền, cho luật pháp lúc bấy giờ ông không hề sợ hãi, ông không sợ nhà tù, những món đòn roi mà chúng hành hạ, ngay cả khi nhận được tin xấu, mai sẽ bị giải đi để thi hành án chém, Huấn Cao vẫn bình tĩnh mỉm cười. Ông quả là một con người dũng cảm, có tinh thần gang thép, quả đáng để cho người ta ngưỡng mộ.

Đằng sau một con người gang thép, bản lĩnh còn là hình ảnh một Huấn Cao có thiên lương trong sáng, một tâm lòng đầy dịu dàng. Khi biết được tâm nguyện hết sức cao đẹp của viên quản ngục, Huấn Cao đã không ngần ngại mà lập tức đồng ý cho chữ, ông ân hận thực lòng: “Thiếu chút nữa ta đã phụ mất một tâm lòng trong thiên hạ”. Huấn Cao cảm động thực sự trước tâm lòng của viên quản ngục, bởi có mấy ai trong hoàn cảnh đê lao chỉ có lừa lọc và tàn nhẫn mà vẫn như được sở thích trong sáng, đẹp đẽ đến vậy. Có lẽ trong giờ phút cuối cùng của cuộc đời, Huấn Cao đã tìm được cho bản thân người bạn tri âm, tri kỉ biết quý trọng và nâng niu cái đẹp.

Phẩm chất đẹp đẽ đó của Huấn Cao đã một lần nữa được tỏa sáng, được thể hiện trọn vẹn trong cảnh cho chữ, cảnh tượng xưa nay chưa từng có. Thông thường người ta cho chữ và xin chữ ở những nơi sạch sẽ, yên tĩnh, tôn nghiêm, trang trọng. Cảnh cho chữ và xin chữ trong tác phẩm diễn ra ở nhà tù tối tăm, bẩn thỉu, xưa nay chỉ tồn tại cái xấu và cái ác, và đây cũng là đêm cuối cùng trước khi Huấn Cao chịu án tử hình. Ông đã dành những gì tinh hoa, đẹp đẽ nhất để viết lại những dòng chữ cuối cùng để lại cho đời. Trong khung cảnh tối tăm, ảm thấp ấy, một người tù cổ đeo gong, chân vướng xiềng đang đậm tô nét chữ trên miếng lụa trắng còn nguyên vẹn lần hồ. Những người đứng bên cạnh khúm núm trước đại diện của cái đẹp, của thiên lương, họ trân trọng, nâng niu từng con chữ mà ông Huấn viết lên. Những con người đó đã bị cái đẹp chinh phục hoàn toàn. Không chỉ vậy, Huấn Cao còn mang đến sự cảm hóa chưa từng có đến quản ngục, khuyên quản ngục hãy rời xa nơi này, để giữ cho thiên lương được lành vững, ở mãi nơi này cũng đến nhem nhuốc cái đời thương thiên. Viên quản ngục đáp trả bằng những hành động, cử chỉ khiến ta cảm động: bái lĩnh đón nhận, vái người tử tù một cái... Cảnh cho chữ là sự kết tinh về đẹp nhân cách của nhân vật và kết tinh giá trị tư tưởng tác phẩm.

Nghệ thuật xây dựng nhân vật mang nhiều dấu ấn của chủ nghĩa lãng mạn, đó là con người tài tử, tài hoa. Sử dụng thủ pháp cường điệu, phóng đại và đối lập để đậm tô các nét tính cách của nhân vật. Ngôn ngữ giàu chất tạo hình, dùng nhiều từ Hán Việt mang màu sắc cổ kính, gợi về cái đẹp của một thời vang bóng.

Qua nhân vật Huấn Cao, Nguyễn Tuân đã gửi đến thông điệp ý nghĩa về cái đẹp sẽ chiến thắng cái xấu xa, cái thiện sẽ chiến thắng cái ác, ánh sáng sẽ chiến thắng bóng tối. Thông qua việc ca ngợi Huấn Cao tác giả tôn vinh những nét đẹp văn hóa truyền thống dân tộc, tôn vinh một trang anh hùng dũng liệt. Ca ngợi Huấn Cao là biểu hiện kín đáo của lòng yêu nước. Đồng thời ông cũng thể hiện quan điểm thẩm mỹ tiếng bộ, ông cho rằng cái đẹp bao giờ cũng phải đi

cùng cái thiện. Cùng với những nét nghệ thuật đặc sắc về ngôn ngữ, giọng điệu đã góp phần xây dựng thành công nhân vật Huân Cao.

Bài văn mẫu số 3: Phân tích nhân vật Huân Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân - người nghệ sĩ suốt một đời “đi tìm cái đẹp, cái thật”. Nhắc đến Nguyễn Tuân ta không quên nhắc đến tập truyện “Vang bóng một thời” được nhà nghiên cứu gọi là “11 truyện mang cảm hứng sáng tác của ông trước Cách mạng tháng Tám là ca ngợi những con người tài hoa, tài tử của “Một thời vang bóng”. Tiêu biểu là nhân vật Huân Cao trong tác phẩm “Chữ người tử tù” một con người tài hoa viết chữ đẹp, một nhân cách thiên lương trong sáng đồng thời cũng là người anh hùng hiên ngang, bất khuất.

Huân Cao là nhân vật được xếp vào danh mục của con người tài hoa, người anh hùng có chí lớn tuy không thành bị bắt giam nơi cửa ngục nhưng vẫn có khí chất ngang tàn, hiên hách để lại danh tiếng lẫy lừng. Sự thống nhất giữa cái tài và cái tâm, giữa cái đẹp và cái hùng đã làm cho Huân Cao sáng rực giữa chốn ngục tù với thiên lương cao đẹp.

Trước tiên ta bàn về Huân Cao với tư cách là một người anh hùng. Nhân vật Huân Cao được xây dựng trên nguyên mẫu ông Cao Bá Quát một người tài ba nổi danh văn hay chữ tốt nhưng lận đận trên con đường hoạn lộ công danh cuối cùng chọn cho mình một lối đi riêng, ông cùng với các sĩ phu yêu nước tổ chức nổi dậy khởi nghĩa tại Mỹ Lương thuộc vùng Sơn Tây chống lại triều đình và đã hi sinh ở cuối thế kỉ XIX. Dân tộc ta “Tuy mạnh yếu từng lúc khác nhau/ Song hào kiệt đời nào cũng có” những con người như Cao Bá Quát đi vào sáng tác Nguyễn Tuân là Huân Cao làm sáng rực cho chí khí anh hùng của thời đại. Khí phách anh hùng của Huân Cao được biểu hiện trước tiên là qua suy nghĩ của viên quản ngục ông là một con người chọc trời khuấy nước “có tài bẻ khóa và vượt ngục”, “một tên tù có tiếng là nguy hiểm”, kẻ đứng đầu bọn phản nghịch chống lại triều đình. Chính ấn tượng đầu tiên đó của viên quan coi ngục cho thấy Huân Cao không phải là một tên phạm nhân tầm thường. Khí phách hiên ngang của ông còn được thể hiện ngay những giờ phút đầu tiên xuất hiện ở trại giam với hành động “thúc mạnh đầu thang gông xuống thêm đá tảng đánh thuyềnh một cái” khiến cho rệp rơi như một trận mưa mặc cho lời đe dọa, quát nạt của bọn lính canh. Đó là hành động biểu thị sự tự do, cái tôi ngông trong con người Huân Cao muốn làm gì thì làm cho bằng được. Một sự ngang tàn hiếm thấy trong người hùng ấy là sự ung dung, tự tại khi trong ngục tù “thản nhiên nhận rượu thịt” của viên quản ngục coi đó là một điều rất bình thường. Có mấy ai khi cái chết đã được báo trước mà vẫn an tâm ăn uống được như vậy? Điều đặc biệt là khi ông làm ra vẻ khinh bạc viên quản ngục “Ngươi hỏi ta muốn gì? Ta chỉ muốn có một điều là nhà ngươi đừng bao giờ đặt chân vào đây” xưa nay ta chỉ thấy quản ngục đánh mắng tử tù hiếm thấy điều ngược lại là tử tù sỉ nhục quan coi ngục. Khi nhận được công văn phải ra pháp trường ông bình thản đón nhận cái chết. Với người hùng thì hoài bão, chí hướng mới là quan trọng chứ đáng chi đâu “Cái chết nhẹ tựa lông hồng”. Ông là một con người không sợ cường quyền, không sợ binh đao cũng chẳng sợ bất cứ thứ gì. Ông xứng với cái chí nam nhi của cha ông “Đã mang tiếng ở trong trời đất/ Phải có danh gì với núi sông”.

Huân Cao còn là một người nghệ sĩ tài hoa với tài viết chữ đẹp - nghệ thuật thư pháp. Đây là một môn nghệ thuật được kết tinh bởi nét đẹp của hội họa và sự tinh túy của văn chương tạo nên những câu đối với nét chữ thanh đậm, uốn lượn tạo hình tạo khối trên nền của bức hoành phi, tấm lụa trắng hay bộ tứ bình. Những nét chữ thể hiện được cái tài, cái tâm tình của một tay bút tài hoa điều luyện có học vấn uyên thâm và cốt cách thanh cao. Nguyễn Tuân không để cho nhân

vật của mình xuất hiện trực tiếp mà qua lời đối thoại của viên quản ngục với thầy thơ lại: “Huấn Cao, hay là cái người mà khắp tỉnh Sơn ta vẫn khen cái tài viết chữ rất nhanh và đẹp đó không?” Ngoài ra cái tài của ông Huấn còn được thể hiện qua sở nguyện, mong muốn của viên quản ngục “có một ngày kia được treo ở nhà riêng mình một đôi câu đối do tay ông Huấn Cao viết. Chữ ông Huấn Cao đẹp lắm, vuông lắm”. Nguyễn Tuân đã miêu tả cái tài của ông Huấn qua sở nguyện của viên quản ngục để làm nổi bật lên chất nghệ sĩ tài hoa tài tử hiếm có trên đời mà bao người khao khát mong có được.

Huấn Cao còn là một con người có thiên lương trong sáng. Nếu chỉ có tài hoa nghệ sĩ và khí phách anh hùng thì chưa đủ làm người cần có cái tâm bởi “Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài” theo như Nguyễn Du nhận xét. Nếu Huấn Cao một con người “đầu đội chân đạp đất” mà không có tâm thì sẽ trở thành kẻ lạnh lùng và sự cố tình khinh bạc đối với viên quản ngục sẽ làm mất đi thiện cảm của độc giả đối với ông. Nhưng Huấn Cao lại là một con người có thiên lương thanh cao, thuần khiết. Điều đó được thể hiện qua các phương diện sau:

Thứ nhất: trong thái độ của ông đối với quan coi ngục bởi ông cho rằng hắn ta chỉ là một kẻ tầm thường, nhưng sau khi thấy được sự chân tình, tấm lòng biệt nhượng liên tài và sở nguyện cao quý của viên quản ngục mà cảm động vô cùng. Ông ân hận vì “Thiếu chút nữa ta đã phụ mất một tấm lòng trong thiên hạ”. Qua chi tiết ấy cho thấy quan niệm sống, lẽ sống của Huấn Cao là sống sao cho xứng đáng với lòng người, nếu phụ lòng một người đáng được trân trọng là một tội lỗi khó có thể tha thứ.

Thứ hai: thể hiện trong tính cách con người ông “Tính ông vốn khoảnh, trừ chỗ tri kỉ, ông ít chịu cho chữ”. Không phải ai Huấn Cao cũng viết chữ cho, trong cuộc đời ông mới cho chữ ba lần là ba người bạn chí cốt của mình. Tiền tài, danh vọng không thể mua chuộc, cường quyền bạo lực cũng không thể ép buộc “ta nhất sinh không vì vàng ngọc hay quyền thế mà ép mình viết câu đối bao giờ”. Huấn Cao một con người coi khinh danh lợi, trọng nghĩa khí anh tài.

Thứ ba: phẩm giá của Huấn Cao được tỏ sáng rực rỡ nhất trong cảnh cho chữ trước khi ông bị ra chém đầu. Trong không gian ngục tù tăm tối, hôi hám, bản thủ “tường đầy mạng nhện, đất bừa bãi phân chuột, phân gián” ấy diễn ra cảnh tượng cho chữ xưa nay chưa từng có. Không chỉ cho chữ ông còn cho viên quản ngục lời khuyên vô giá “Thầy quản nên tìm về quê mà ở, thầy hãy thoát khỏi cái nghề này đi đã. Ở đây khó giữ thiên lương cho lành vững và rồi cũng đến nhem nhuốc mất cái đời lương thiện đi”. Huấn Cao là người rất quý trọng thiên lương dù cho đó là một người bình thường trong xã hội ông cũng luôn muốn người ta sống đúng với bản chất, giá trị của mình.

Như vậy Huấn Cao là một nhân vật hiếm có, để lại ấn tượng sâu sắc trong lịch sử văn học dân tộc. Nếu như nhắc đến một nho sĩ tài ba sẽ khiến ta nghĩ ngay đến những con người dùi kinh mài sử với bộ dạng thư sinh nho nhã, cuộc đời họ luôn bị khống chế bởi tư tưởng trung quân ái quốc chứ nào có sức mạnh và khí phách hiên ngang như ông Huấn. Hay nhắc đến người hùng ta sẽ chỉ nghĩ đến những có sức mạnh của “Tam quân tì hổ khí thôn Ngưu” chứ nào có tài hoa uyên bác như ông Huấn. Huấn Cao là một con người vừa có tài vừa có tâm có tầm.

Hình tượng nhân vật đẹp nhất trong đời văn học của Nguyễn Tuân trước cách mạng là ông Huấn Cao mềm lòng trước cái thiện cái đẹp nhưng lại hiên ngang bất khuất trước cái ác, cái xấu. Qua hình tượng nhân vật nhà văn đã kín đáo thể hiện tình cảm yêu mến trân trọng giá trị truyền thống dân tộc và lòng yêu nước sâu sắc đồng thời thể hiện quan niệm thẩm mỹ của mình: “Không

có cái đẹp tách rời cái chân cái thiện” và nhân cách đẹp là sự kết hợp hài hòa giữa cái tài và cái tâm. Đây là một quan niệm thẩm mỹ tiên bộ của Nguyễn Tuân và nhân vật Huấn Cao trong tác phẩm “Chữ người tử tù” đã minh chứng cho điều đó.

Bài văn mẫu số 4: Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân (1910 – 1987) là một trong những cây bút tài hoa của nền văn học Việt Nam. Trước cách mạng tháng Tám, những trang văn của ông luôn hướng đến chủ nghĩa xê dịch và đi tìm cái đẹp “vang bóng một thời” trong cuộc sống. “Chữ người tử tù” chính là một tác phẩm tiêu biểu và trong đó Huấn Cao là một nhân vật – một minh chứng xác đáng cho vẻ đẹp tài hoa, thiên lương và khí phách anh hùng.

Viết về cái đẹp, Nguyễn Tuân luôn đề cho nhân vật của mình ngời sáng lên những vẻ đẹp đa dạng, đa màu. Theo đó, vẻ đẹp của Huấn Cao trước hết là vẻ đẹp của con người nghệ sĩ tài hoa. Huấn Cao là người có tài viết chữ Hán – loại văn tự rất giàu tính tạo hình. Các nhà nho thuở xưa viết chữ để bộc lộ cái tâm, cái chí của mình bởi lẽ nét chữ là nét người. Viết chữ vì thế mà trở thành một môn nghệ thuật gọi là thư pháp, có người viết chữ thì có người chơi chữ. Người ta thường treo chữ đẹp ở những nơi trang trọng trong nhà như trong thư phòng, phòng khách, phòng thờ ngày xưa và xem đó như một thú chơi tao nhã.

Viết chữ Nho nhưng Huấn Cao không chỉ là nhà Nho bình thường mà còn là một nhà thư pháp nổi tiếng. “Tài viết chữ rất nhanh và rất đẹp” của ông nổi tiếng khắp một vùng tỉnh Sơn. Ngay cả viên quan quản ngục của một huyện nhỏ vô danh cũng biết “Chữ ông Huấn Cao đẹp lắm, vuông lắm”. “Có được chữ ông Huấn Cao mà treo là có một báu vật trên đời”. Cho nên “cái sở nguyện của viên quan coi ngục này là có một ngày kia được treo ở nhà riêng mình một đôi câu đối do tay ông Huấn Cao viết”. Để xin được chữ ông Huấn Cao, viên quản ngục không những phải dụng công, phải kính cẩn mà còn phải liều mạng. Bởi vì biệt đãi một tử tù như Huấn Cao là việc làm quá nguy hiểm, mà có khi phải trả giá bằng tính mạng của mình.

Có thể nói, tài viết chữ đẹp của Huấn Cao là một vẻ đẹp tài hoa khó ai có được. Không những thế, qua việc trân trọng tài năng của Huấn Cao và sở nguyện tha thiết của viên quan cai ngục, tác giả đã bày tỏ sự trân trọng người tài, cái đẹp cũng như sự luyện tiếc với những giá trị văn hóa cổ truyền của dân tộc đang dần mai một.

Không chỉ là người nghệ sĩ tài hoa, Huấn Cao còn là người anh hùng có khí phách hiên ngang bất khuất. Người anh hùng ấy dám tố cáo sự trắng trợn của triều đình, đứng lên đấu tranh chống lại triều đình phong kiến mục nát, thối rữa. Không những thế, Huấn Cao không chấp nhận sự giam cầm của bè lũ khốn kiếp cho nên ông đã từng bẻ khóa vượt ngục, vào sinh ra tử nhiều lần. Trong mắt của bọn lính gác, Huấn Cao là một kẻ “ngạo ngược và nguy hiểm nhất” nên luôn phải đề phòng. Đối với thầy thơ lại thì ông là người “văn võ đều có tài cả”, còn đối với viên quản ngục thì Huấn Cao là người anh hùng “chọc trời khuấy nước”, coi thường tiền bạc và quyền thế. Với những cách nhìn ấy, Huấn Cao là một người tài ba trong mắt của mọi người, là một kẻ tử tù nhưng lại có tấm lòng kiên trung, toát lên sự thanh cao giữa chốn xiềng xích nhơ bẩn.

Là tử tù chỉ đợi ngày ra pháp trường nhưng Huấn Cao không tỏ vẻ gì sợ hãi, khúm núm. Trước sự thúc giục và những roi vọt của bọn sai nha, Huấn Cao vẫn thản nhiên dõng dạc nói là bị rệp cắn. Ông cũng thản nhiên trước sự biệt đãi của viên quản ngục, cho rằng hẳn biệt đãi mình chỉ

nhằm mục đích xin chữ chứ chẳng có ý tốt đẹp gì. Chính vì thế mà ngay cả khi mắng mỏ thậm tệ viên cai ngục, ông cũng chẳng sợ viên quan bỏ thuốc độc vào đồ ăn của mình. Dù có như thế thật thì ông cũng chẳng vì sợ hãi mà van xin. Với tất cả những phong thái ung dung và bất khuất như vậy, chúng ta thấy rằng Huấn Cao chính là một định nghĩa hoàn chỉnh hoàn mỹ về con người tài năng, nhân cách và uy vũ.

Không những là một anh hùng, Huấn Cao còn là một con người có vẻ đẹp thiên lương trong sáng và tâm hồn cao đẹp. Huấn Cao có tài viết chữ đẹp nhưng không phải ai ông cũng cho chữ. Không phải vì Huấn Cao kiêu ngạo mà là vì ông chỉ tặng chữ cho những ai biết trân trọng yêu quý cái đẹp, cái tài. Thế cho nên suốt đời Huấn Cao chỉ viết hai bộ tứ bình và một bức trung đường cho ba người bạn thân. Ông tỏ thái độ khinh bạc khi thấy viên quản ngục biệt đãi mình vì nghĩ rằng viên quan ấy có ý đồ gì đen tối. Thế nhưng khi được thầy thơ lại nói hết về sở nguyện cao quý ấy thì Huấn Cao đã nói suýt chút nữa “thì ta đã phụ một tấm lòng trong thiên hạ”. Cảnh Huấn Cao cho chữ vì thế đã trở thành “một cảnh tượng xưa nay chưa từng có”.

Trong truyện “Chữ người tử tù” thì vẻ đẹp thiên lương của con người không chỉ có ở Huấn Cao mà còn có ở cả viên quan coi ngục và thầy thơ lại. Với hai nhân vật này thì “thiên lương” chính là ý thức bái phục, ngưỡng mộ và trọng dụng cái tài của Huấn Cao.

Trong cảnh cho chữ ở cuối tác phẩm, Nguyễn Tuân đã để cho vẻ đẹp của cái tâm, của điều “thiên lương” chiếu rọi, làm cho cái đẹp của cái tài, cái khí phách anh hùng bừng sáng giữa chốn tù ngục tối tăm. Sự thống nhất giữa cái tài, cái tâm và khí phách anh hùng đã làm toát lên nhân cách cao đẹp của Huấn Cao. Đây cũng chính là người anh hùng lý tưởng, là cái đẹp mà Nguyễn Tuân luôn tìm kiếm. Cũng chính lý tưởng thẩm mỹ ấy chi phối mạch vận động của truyện, tạo thành cuộc đối ngôi bất ngờ khi kẻ tử tù trở thành người bậc trên ban phát cái đẹp, dạy dỗ cách sống, còn quan coi ngục thì lại khúm núm sợ hãi. Hình tượng Huấn Cao cũng vì thế trở thành biểu tượng cho sự chiến thắng của ánh sáng đối với bóng tối; của cái đẹp cái cao cả đối với cái phàm tục, dơ bẩn; và của khí phách anh hùng đối với thói quen nịnh bợ, nô lệ.

Qua từng nét bút phác họa của Nguyễn Tuân, nhân vật Huấn Cao hiện lên rõ nét, oai phong và đĩnh đạc đã khiến cho người đọc không khỏi khâm phục và thêm phần quý trọng. Để làm nổi bật vẻ đẹp của Huấn Cao, Nguyễn Tuân đã đặt nhân vật vào một tình huống truyện độc đáo là cuộc gặp gỡ giữa Huấn Cao với quản ngục và thầy thơ lại. Đó là cuộc gặp gỡ của tử tù với cai ngục nhưng cũng là cuộc hội ngộ của những kẻ “liên tài tri ki”.

Để miêu tả Huấn Cao cũng như làm nổi bật sự chiến thắng của cái tài cái đẹp cái tâm và khí phách ngang tàng, Nguyễn Tuân đã sử dụng triệt để sức mạnh của thủ pháp tương phản, đối lập. Đó là sự đối lập giữa ánh sáng và bóng tối, giữa cái đẹp cái cao cả với cái phàm tục dơ bẩn, giữa sự cho chữ và hoàn cảnh cho chữ...

Ngôn ngữ miêu tả nhân vật của Nguyễn Tuân cũng rất giàu chất tạo hình. Ông sử dụng nhiều từ Hán Việt, lời ăn tiếng nói mang khẩu khí của những bậc trượng phu ngày xưa để làm tăng thêm vẻ đẹp của một thời vang bóng ở hình tượng Huấn Cao. Có thể nói, thành công trong tác phẩm “Chữ người tử tù” là việc xây dựng nhân vật Huấn Cao tài năng, nhân cách trong sáng và khí phách hơn người. Sự chiến thắng của cái tài, cái đẹp, cái tâm trước cái phàm tục, dơ bẩn của khí phách ngang tàng đối với thói quen nô lệ đã cho thấy lý tưởng thẩm mỹ của nhà văn và ý nghĩa tư tưởng nhân sinh sâu sắc của hình tượng.

Bài văn mẫu số 5: Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù

Năm 1940, tập truyện “Vang bóng một thời” của nhà văn Nguyễn Tuân ra đời thể hiện một bút pháp tài hoa, độc đáo, giàu màu sắc lãng mạn. Gồm có mười một truyện, nhân vật chính phần lớn là các nhà nho, những kẻ sĩ một thời “vang bóng”. “Chữ người tử tù” là một trong những truyện ngắn đặc sắc được đưa vào tập “Vang bóng một thời”.

Truyện chỉ có ba nhân vật xoay quanh chuyện xin chữ và cho chữ diễn ra trong nhà giam tử tù. Bên cạnh viên quản ngục, thầy thơ lại là nhân vật Huấn Cao – một tử tù – có khí phách hiên ngang, rất tài tử, đến chết vẫn coi trọng thiên lương – đã được nhà văn Nguyễn Tuân xây dựng và miêu tả một cách tài hoa, độc đáo, đầy ấn tượng.

Huấn Cao là một kẻ sĩ dám xả thân vì đại nghĩa, dũng cảm đứng về phía nhân dân để chống lại triều đình phong kiến mục nát đương thời, trở thành “người đứng đầu bọn phản nghịch”. Trong tâm hồn quân ngục thì Huấn Cao là một con người “chọc trời khuấy nước” coi thường cường quyền bạo lực, “chẳng biết có ai nữa” trên đầu mình. Với thầy thơ lại thì Huấn Cao “văn võ đều có tài cả”. Với bọn lính thì Huấn Cao là “thủ xướng”, “hấn ngạo ngược và nguy hiểm nhất trong bọn”. Cách nhìn nhận ấy của ngục quan, của viên thơ lại, của bọn lính đều cho thấy Huấn Cao là một lãnh tụ của cuộc khởi nghĩa nông dân, tiếng tăm lừng lẫy; khi trở thành tử tù vẫn được người đời khâm phục hoặc kinh sợ. Nguyễn Tuân miêu tả chiếc gông bằng gỗ lim dài đến tám thước, nặng đến bảy tám tạ “đóng khung lấy sáu cái cổ phiến loạn”, miêu tả cái “dỗ gông” với “một trận mưa rệp” trước cửa ngục và trước mũi bọn lính, điều đó cho thấy Huấn Cao và các đồng chí của mình vô cùng hiên ngang, bất khuất, coi thường mọi nhục hình, đày đọa, trước cái chết vẫn ngẩng cao đầu. Câu nói của Huấn Cao với quản ngục cũng thể hiện một khí phách ngang tàng trước cường quyền bạo lực: “Người hỏi ta muốn gì? Ta chỉ muốn có một điều. Là nhà người đừng đặt chân vào đây”. Chỉ bằng một vài chi tiết nghệ thuật rất chọn lọc về hành động, cử chỉ, ngôn ngữ nhân vật, một vài lời nhận xét bình phẩm, Nguyễn Tuân đã khắc họa thành công tinh thần “đại vô úy” của Huấn Cao. Nét vẽ chân dung của Nguyễn Tuân rất độc đáo và có thần.

Huấn Cao còn là một kẻ sĩ tài tử, tài hoa được nhiều người mến mộ - “cái người mà vùng tỉnh Sơn đã khen cái tài viết chữ rất nhanh và rất đẹp”... Chữ của ông Huấn là “một báu vật trên đời” tượng trưng cho cái đẹp, cái cao quý trong thiên hạ. Quản ngục cũng là một người có học đã “biết đọc vỡ nghĩa sách thánh hiền”. Đã từ rất lâu, “từ những ngày nào, cái sở nguyện của viên quan coi ngục này là có một ngày kia treo ở nhà riêng mình một câu đối do tay ông Huấn Cao viết. Chữ ông Huấn Cao đẹp lắm, vuông lắm”. Huấn Cao là một khách tài tử, không chỉ tài hoa sáng tạo ra cái đẹp mà còn có một tâm hồn thanh cao, trong sạch. Ông tự biết “chữ thì quý thật”, nhưng không “vì vàng ngọc hay quyền thế mà ép mình viết bao giờ”. Điều đó cho thấy, Huấn Cao đi “làm giặc” không phải “muo bá đồ vương” mà chính là để “cứu vớt dân đen đang đói khổ”; chữ là một thứ “vật báu” nhưng ông ta không bán văn bán chữ để được phú quý giàu sang. Huấn Cao cho chữ không phải vì tiền bạc, danh lợi bởi - “tính ông vẫn khoáng, trừ chỗ tri kỉ, ông ít chịu cho chữ”.

Không chỉ vậy, Huấn Cao còn rất coi trọng tình bạn tri âm tri kỷ, mến mộ những con người có tinh thần biệt nhỡn liên tài trong thiên hạ. Ai đã từng được ông Huấn tặng chữ? “Nhất sinh” ông mới viết có hai bộ tứ bình và một bức trung đường để tặng ba người bạn thân. Và ai đã được ông Huấn Cao cho chữ? Khi chưa hiểu “lòng dạ” quản ngục thì ông Huấn nặng lời “cố ý làm ra khinh bạc đến điều”. Nhưng khi qua lời thỉnh cầu viên thơ lại, ông Huấn biết quản ngục là một con

người rất yêu quý cái đẹp, khao khát có “chữ” để “treo ở nhà riêng mình” thì ông đã xúc động nói: “Ta cảm cái tấm lòng biệt nhỡn liên tài của các người. Nào ta biết đâu một người như thầy quản đây mà lại có những sở thích cao quý như vậy. Thiếu chút nữa, ta phụ mất một tấm lòng trong thiên hạ”. Trước lúc bước ra pháp trường, Huấn Cao đã cho chữ quản ngục, đó là một nghĩa cử. Trên bình diện “phép nước”, quản ngục và tử tù là đối địch, nhưng trên lĩnh vực nghệ thuật thì hai người lại là tri âm. Khách tài tử không thể nào “phụ một tấm lòng trong thiên hạ” là vậy. Vượt qua được cái đáng sợ của “phép nước”, phá tan được hàng rào vị thế hiện tại trong xã hội, Huấn Cao và quản ngục đã trở thành đôi bạn tri âm, giữa tài tử và người liên tài. Sức mạnh nghệ thuật hay ánh sáng tâm hồn kẻ sĩ đã tạo nên sự kì diệu ấy?

Cảnh cho chữ là một cảnh tượng “xưa nay chưa từng có” đã làm cho bức chân dung nhân vật Huấn Cao, ngục quan, thầy thơ lại trong cảnh tượng ấy, vô hình trung đã trở thành tương tri, tương thân, tâm đắc trong việc sáng tạo cái đẹp. Ánh sáng đỏ rực của bó đuốc tẩm dầu, mùi mực thơm, màu trắng của tấm lụa bạch như xua tan đi bóng tối ngục thất đầy mạng nhện, tổ rệp, phân gián, phân chuột. Ánh sáng đỏ rực của bó đuốc hay ánh sáng thiên lương làm cho hình ảnh tử tù Huấn Cao thêm ngạo nghễ, uy nghi. Cổ đeo gông, chân vướng xiềng, tử tù vung bút viết “những nét chữ vuông vắn rõ ràng”. Thật là đỉnh đặc, đường hoàng, sau khi “đề xong lạc khoản”, Huấn Cao khen mùi mực thơm, “thờ dài” đỡ viên quản ngục đứng thẳng người dậy, nói: “... Tôi bảo thực đấy, thầy quản nên tìm về nhà quê mà ở đã, rồi hãy nghĩ đến chuyện chơi chữ. Ở đây khó giữ thiên lương cho lành vững và rồi cũng đến nhem nhuốc mất cái đời lương thiện đi”. Hình ảnh quản ngục “nước mắt rì vào kẽ miệng” vái tử tù một vái, nghẹn ngào nói: “Kẻ mê muội này xin bái lĩnh” đã làm cho hình ảnh Huấn Cao trở nên kì vĩ. Sắp bước lên đoạn đầu đài vẫn quyết giữ vững thiên lương. Kẻ “làm giặc” không thể có cái tâm thế ấy.

Quả thật “Văn Nguyễn Tuân không phải thứ văn để người nông nổi thưởng thức” (Vũ Ngọc Phan). Nghệ thuật xây dựng nhân vật Huấn Cao rất đặc sắc. Hầu như không có chi tiết nghệ thuật nào thừa. Tiếng đồn đại, lai lịch, cử chỉ, ngôn ngữ, hành động... của nhân vật được tác giả lựa chọn rất “đắt” làm hiện lên một Huấn Cao hiên ngang bất khuất, tài tử tài hoa, quý trọng bằng hữu và trân trọng những tấm lòng biệt nhỡn liên tài trong thiên hạ. Từ một nhân vật lịch sử trong thế kỉ XIX gắn liền với những giai thoại, những câu đối: “Một chiếc cùm lim chân có đế – Ba vòng xích sắt bước thì vương”..., Nguyễn Tuân đã sáng tạo nên một hình tượng văn học Huấn Cao cho chữ trước lúc ra pháp trường. Văn học lãng mạn Việt Nam thời tiền chiến chỉ có một hình tượng Huấn Cao đẹp bi tráng như vậy.

Xây dựng nhân vật Huấn Cao – kẻ sĩ tài tử, anh hùng – nhà văn Nguyễn Tuân vừa biểu lộ một tấm lòng kính phục, ưu ái đặc biệt, vừa thể hiện một bút pháp tài hoa, độc đáo tuyệt vời. Ngoài việc ca ngợi một con người tài tử, bất khuất, anh hùng, truyện “Chữ người tử tù” còn hàm chứa một ý tưởng sâu sắc: thương tiếc những tài năng bị hãm hại, khẳng định cái đẹp có một sức mạnh kì diệu không một thế lực tàn bạo nào có thể hủy diệt được. Cái đẹp của tài hoa, cái đẹp của thiên lương đã làm lung linh nhân cách kẻ sĩ Huấn Cao, để chúng ta ngưỡng mộ. Thấm thía biết bao bài học thiên lương ở đời. Sống vì thiên lương. Và chết cũng giữ trọn thiên lương. “Chữ người tử tù” là một truyện ngắn kiệt tác lung linh về đẹp thiên lương.

Bài văn mẫu số 6: Phân tích nhân vật Huân Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân là một trong những nhà văn lãng mạn nổi tiếng. Các tác phẩm của ông đều xây dựng hình ảnh những con người tài hoa. Nổi bật trong đó là hình tượng Huân Cao trong tác phẩm “Chữ người tử tù”.

Dưới ngòi bút của Nguyễn Tuân, Huân Cao hiện lên là con người tài hoa, nghệ sĩ. Ông có tài viết chữ nhanh và đẹp. Tài đó là tài viết chữ Nho bằng bút lông, mực tàu. Tài đó nâng lên thành thi pháp, nâng người sở hữu tài thành người nghệ sĩ, nâng viết chữ thành sáng tạo cái đẹp, sáng tạo nghệ thuật.

Không chỉ là người nghệ sĩ, Huân Cao còn là một bậc anh hùng. Lý do khiến Huân Cao nhập lao chứng tỏ ông là bậc anh hùng khi đứng đầu đội quân chống lại triều đình phong kiến đồ nát. Khi nhập lao, trước lời nói và hành động của lính áp giải, Huân Cao với hành động "dỗ gông" và thái độ lạnh lùng, khinh bạc chứng tỏ một tinh thần khẳng khái của một bậc trượng phu không chấp những kẻ tiểu nhân. Tại ngục giam, Huân Cao luôn giữ vững thái độ ung dung, thản nhiên và tự tại. Khi Quản ngục diện kiến, đứng trước người xét xử cho mình, ông vẫn giữ nguyên thái độ, không sợ sệt: “Người hỏi ta muốn gì? Ta chỉ muốn có một điều. Là nhà người đừng đặt chân vào đây”. Câu trả lời quản ngục chứng tỏ khí phách hiên ngang của một bậc anh hùng. Ngày nhận hung tin đưa ra quan trường, trong khi Thơ lại và quản ngục lo lắng, bồn chồn "tái nhợt người, "hớt hải và ngập ngừng" thì trái lại Huân Cao không một chút lo lắng. Huân Cao chỉ lặng nghĩ rồi mỉm cười. Một thái độ thản nhiên, điềm tĩnh và coi cái chết nhẹ tựa lông hồng. Ngòi bút tài hoa của Nguyễn Tuân khắc họa sinh động hình tượng Huân Cao - một anh hùng hiên ngang, khí phách.

Không dừng lại ở đó, ông còn là một người có thiên lương trong sáng. Khi nghe thơ lại nói ý nguyện của Quản ngục. Ung dung trước tiền bạc, danh vọng, Huân Cao khẳng định rằng “ Ta nhất sinh không vì vàng ngọc, quyền thế viết câu đối”. Chỉ có những người tri âm, tri kỷ mới có được con chữ quý giá ấy - “mới chỉ viết cho ba người bạn thân”. Khi biết được tấm lòng biệt nhỡn liên tài, cũng biết trân trọng cái đẹp của viên quản ngục. Huân Cao đã xúc động mà quyết định cho chữ. Để rồi một cảnh tượng “xưa nay chưa từng có” đã diễn ra. Trong không gian tù túng của ngục tù, dưới ánh sáng leo lét của nến nhưng bùng lên ánh sáng của nghệ thuật, Huân Cao nói những lời cuối với Quản ngục: "Ồ đây lẫn lộn. Ta khuyên thầy Quản nên thay chốn ở đi. Chỗ này không phải là nơi để treo một bức lụa trắng treo với những nét chữ vuông vắn tươi tắn nó nói lên những cái hoài bão tung hoành của một đời con người. Thoi mực, thầy mua ở đâu tốt và thơm quá. Thầy có thấy mùi thơm ở chậu mực bốc lên không?... Tôi bảo thực đấy, thầy Quản nên tìm về nhà quê mà ở đi, thầy hãy thoát khỏi cái ghế này đi đã, rồi hãy nghĩ đến chuyện chơi chữ. Ở đây, khó giữ thiên lương cho lành vững và rồi cũng đến nhem nhuốc mất cái đời lương thiện đi". Lời khuyên của Huân Cao với viên quản ngục chứng tỏ nhân vật không chấp nhận cái đẹp lẫn lộn cùng cái ác, muốn thưởng thức cái đẹp phải chăm lo, giữ gìn cái thiên lương. Lời khuyên chân thành của Huân Cao khiến nhân vật như trở thành người khai sáng, người đi truyền đạo giáo. Quả thực, Huân Cao là một con người có thiên lương trong sáng.

Nguyễn Tuân đã xây dựng hình tượng nhân vật Huân Cao với một vẻ đẹp “toàn bích”. Đồng thời thể hiện quan niệm về cái đẹp cũng như tấm lòng yêu nước của nhà văn.

Bài văn mẫu số 7: Phân tích nhân vật Huân Cao trong Chữ người tử tù

Bậc thầy của ngôn ngữ - Nguyễn Tuân trước Cách Mạng là cây bút nổi tiếng của văn học Lãng mạn 1930-1945. Ông đi về ngày xưa cũ để nói cái đời hiện tại. Điều đó phản ánh rõ nét qua trang văn chương của ông. Hình tượng nhân vật Huân Cao trong truyện ngắn " Chữ người tử tù" thể hiện rõ tài năng của ông.

Dưới ngòi bút của Nguyễn Tuân, Huân Cao hiện lên là con người tài hoa, nghệ sĩ. Ông có tài viết chữ nhanh và đẹp. Tài đó là tài viết chữ Nho bằng bút lông, mực tàu. Tài đó nâng lên thành thi pháp, nâng người sở hữu tài thành người nghệ sĩ, nâng viết chữ thành sáng tạo cái đẹp, sáng tạo nghệ thuật. Nhờ tài đó mà biến tên tuổi Huân Cao thành danh , một thanh danh lẫy lừng. Quản Ngục khi nghe thơ lại nhắc đến Huân Cao đã biết đến Huân Cao qua lời đồn đại. Huân Cao xuất hiện ở đoạn đối thoại như xuất hiện trong một màn sương khói của giai thoại. Chữ Huân Cao trở thành báu vật khiến Quản ngục khao khát muốn có.

Không chỉ là người nghệ sĩ, Huân Cao còn là một bậc anh hùng . Lí do khiến Huân Cao nhập lao chứng tỏ ông là bậc anh hùng khi đứng đầu đội quân chống lại triều đình phong kiến đồ nát. Khi nhập lao, trước lời nói và hành động của lính áp giải, Huân Cao với hành động "dỗ gông" và thái độ lạnh lùng, khinh bạc chứng tỏ một tinh thần khảng khái của một bậc trượng phu không chấp những kẻ nhỏ con. Tại ngục giam, Huân Cao luôn giữ vững thái độ ung dung, thản nhiên và tự tại. Khi Quản ngục diện kiến, đứng trước người xét xử cho mình, ông vẫn giữ nguyên thái độ, không sợ sệt. Trả lời Quản ngục bằng thái độ lạnh lùng, xua đuổi chứng tỏ khí phách hiên ngang của một bậc anh hùng.

Ngày nhận hung tin đưa ra quan trường, trong khi Thơ lại và quản ngục lo lắng, bồn chồn " tái nhợt người" "hốt hải, ngập ngừng" thì trái lại Huân Cao không một chút lo lắng. Huân Cao chỉ lạnh nghĩ rồi mỉm cười. Một thái độ thản nhiên, điềm tĩnh đến sợ của một đảng quân tử anh hùng. Ngòi bút tài hoa của Nguyễn Tuân khắc họa sinh động hình tượng Huân Cao- một anh hùng hiên ngang, khí phách.

Huân Cao là người anh hùng dũng cảm, là người nghệ sĩ tài hoa và còn là người có thiên lương trong sáng. Khi nghe thơ lại nói ý nguyện của Quản ngục. Huân Cao đáp " nhất sinh không vì vàng ngọc, quyền thế viết câu đối" , " mới chỉ viết cho ba người bạn thân". Câu trả lời của Huân Cao chứng tỏ nhân cách cứng cỏi trước uy quyền, tiền bạc. Ông còn cảm lòng biệt nhỡn người tài của Quản ngục. Hơn vậy còn thấy được tấm lòng trân trọng nghệ thuật, trân trọng cái đẹp của nhân vật. Trong không gian tù túng của ngục tù, dưới ánh sáng leo lét của nến nhưng bừng lên ánh sáng của nghệ thuật, Huân Cao nói những lời cuối với Quản ngục: "Ở đây lẫn lộn. Ta khuyên thầy Quản nên thay chốn ở đi. Chỗ này không phải là nơi để treo một bức lụa trắng treo với những nét chữ vuông vắn tươi tắn nó nói lên những cái hoài bão tung hoành của một đời con người. Thôi mực, thầy mua ở đâu tốt và thơm quá. Thầy có thấy mùi thơm ở chậu mực bốc lên không?..."

Tôi bảo thực đấy, thầy Quản nên tìm về nhà quê mà ở đà, thầy hãy thoát khỏi cái ghế này đi đã, rồi hãy nghĩ đến chuyện chơi chữ. Ở đây, khó giữ thiên lương cho lành vững và rồi cũng đến nhem nhuốc mất cái đời lương thiện đi". Lời khuyên của Huân Cao với viên quản ngục chứng tỏ nhân vật không chấp nhận cái đẹp lẫn lộn cùng cái ác, muốn thưởng thức cái đẹp phải chăm lo, giữ gìn cái thiên lương. Lời khuyên chân thành của Huân Cao khiến nhân vật như trở thành

người khai sáng, người đi truyền đạo giáo. Quả thực, Huấn Cao là một con người có thiên lương trong sáng.

Nguyễn Tuân thật tài tình khi đặt Huấn Cao vào tình huống éo le, một cuộc kỳ ngộ để tôn lên vẻ đẹp của Huấn Cao - người anh hùng nghệ sĩ. Nghệ thuật tương phản đối lập của bút pháp lãng mạn cùng ngôn ngữ trau chuốt với nhiều từ Hán Việt xây dựng được hình tượng Huấn Cao đặc biệt, không lẫn với bất kì nhân vật nào cùng thời và sau này.

Bài văn mẫu số 8: Phân tích nhân vật Huấn Cao trong Chữ người tử tù

Nguyễn Tuân là cây bút tài hoa của nền văn học Việt Nam. Sự nghiệp sáng tác của ông chia thành hai giai đoạn trước và sau cách mạng tháng Tám. Trước cách mạng. Ngôi bút của ông thiên về phương châm “vang bóng một thời - ăn chơi trụy lạc - chủ nghĩa xê dịch”. Truyện ngắn “Chữ người tử tù” là tác phẩm kiệt xuất trước cách mạng đã khắc họa thành công hình tượng Huấn Cao - một kẻ sĩ tài hoa, có tấm lòng thẳng thắn.

Huấn Cao là một kẻ sĩ xả thân vì đại nghĩa, lên án và tố cáo sự trắng trợn của triều đình, ông bất chấp tất cả để chống lại triều đình mục nát, thối rữa. Huấn Cao trong mắt của bọn lính là một kẻ “ngạo ngược và nguy hiểm nhất”, nên đề phòng. Đối với thầy thơ thì ông “văn võ đều có tài cả” còn đối với người quản ngục thì Huấn Cao là người “chọc trời khuấy nước”, coi thường tiền bạc và bạo lực. Với những cách nhìn ấy, Huấn Cao là một người tài ba trong mắt của mọi người, là một kẻ tù nhưng lại có tấm lòng kiên trung, toát lên sự thanh cao giữa chốn xiềng xích nhơ bẩn.

Bằng ngôi bút tài hoa của mình, Nguyễn Tuân đã vẽ lên hình ảnh Huấn Cao bộc trực, đầy hào khí, từng đường nét đều rất thoát phàm, rất độc đáo. Là một kẻ tù nhưng Huấn Cao dường như chẳng sợ trời, chẳng sợ đất, ông có thể thét lên với bất cứ ai. Không cần hành động nhưng khí phách của ông lại khiến cho mọi người nể phục.

Huấn Cao giữa chốn lao tù này còn được biết đến là kẻ sĩ tài hoa, người đời mến mộ bằng cái tên “cái người mà vùng tỉnh Sơn đã khen cái tài viết chữ rất nhanh và rất đẹp”. Những kẻ sĩ có chữ đẹp luôn được sùng bái và ngưỡng mộ như vậy. Chữ của ông như “một báu vật trên đời”, ai có diễm phúc sở hữu chữ của ông chính là sở hữu một vật báu trong thiên hạ. Huấn Cao không biết ông quản ngục luôn có một ước mong được sở hữu chữ của Huấn Cao, được treo chữ của ông viết ở trong nhà, chữ ông Huấn Cao đẹp và vuông lẫm. Một con người tài đức vẹn toàn, một con người không chỉ tài hoa mà còn có cái tâm rất trong sáng và ngay thẳng. Kỳ thực ông viết chữ đẹp nhưng chưa bao giờ “ép mình viết bao giờ”. Đây là cốt cách thực sự đáng quý. Ông chỉ viết cho những người thực sự xứng đáng, những người có thể khiến ông ngưỡng mộ và khâm phục nhất.

Nguyễn Tuân thực sự rất tài, tài đến nỗi đọc từng câu từng chữ của ông người ta cứ ngỡ như ông đang vẽ nên một bức họa thật sinh động giữa chốn nhân gian về một kẻ sĩ đáng trọng như Huấn Cao.

Huấn Cao còn là một người trân trọng tấm lòng thiên lương trong sáng trong thiên hạ. Qua lời kể của viên thơ lại, ông đã biết được tấm lòng của viên quản ngục và ngưỡng mộ trước tấm chân tình cũng như sự yêu mến và khát khao có được chữ của ông. Ông xúc động nhận ra được con người có thú vui thanh tao giữa chốn gông cùm nhơ bẩn này: “Ta cảm cái tấm lòng biệt nhỡn liên tài của các người. Nào ta biết đâu một người như thầy quản mà lại có những sở thích cao

quý như vậy. Thiếu chút nữa, ta đã phụ mất một tấm lòng trong thiên hạ”. Chỉ một cụm từ “phụ một tấm lòng trong thiên hạ”, Huân Cao đã khiến cho người đọc không thể nén được cảm xúc. Một con người biết trân trọng cái đẹp, hướng về cái đẹp, đó là một lối sống hướng đến vẻ đẹp chân, thiện, mỹ.

Khung cảnh cho chữ hiện lên ở cuối dường như là cảnh tượng khó quên nhất trong tác phẩm. Một cảnh tượng “xưa nay chưa từng có”. Cảnh cho chữ diễn ra không phải ở một nơi thanh cao mà lại diễn ra giữa chốn ngục tù. Hình ảnh ba con người hiện lên trong cảnh tượng ấy thật đẹp, họ không còn là người tù, viên quản ngục nữa mà là những người yêu cái đẹp, tâm đắc với cái đẹp. Cảnh cho chữ ấy thật thiêng liêng và xúc động, sự gặp gỡ quá muộn màng giữa những con người yêu cái đẹp, yêu cái vẻ đẹp hoàn thiện nhất. Hình ảnh Huân Cao vương xiềng xích, tung bút viết những chữ vuông vắn nhất thực sự là hình ảnh đẹp nhất, đáng ngưỡng mộ và khâm phục nhất. Hình ảnh viên quản ngục “vái lạy” và Huân Cao đỡ viên quản ngục dậy thực sự là hình ảnh ám ảnh khi gấp trang sách lại.

Nhân vật Huân Cao đã hiện lên rõ nét, oai phong, đỉnh đạc qua từng nét bút của Nguyễn Tuân thực sự khiến cho người đọc không thể rời mắt khỏi trang viết. Ông là hình ảnh tiêu biểu cho những anh hùng hiên ngang bất khuất giữa chốn nhơ bẩn, bất công của thời đại.

CLICK NGAY vào nút **TẢI VỀ** dưới đây để tải các bài văn mẫu: Phân tích nhân vật Huân Cao trong Chữ người tử tù Văn lớp 11 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.